Федорчук А. Г.,
науковий співробітник відділу формування інформаційних ресурсів
Фонду Президентів України

ВІЙНА РОСІЇ ПРОТИ УКРАЇНИ: АНАЛІЗ ІНТЕРНЕТ-МЕДІА

(аналітичний огляд закордонної преси про події в Україні за 1–30 вересня 2026 року)

Опубліковано: Федорчук А. Г. Війна росії проти України: аналіз інтернет-медіа (аналітичний огляд зарубіжної преси про події в Україні за 1–30 вересня 2026 року). *Україна у відгуках зарубіжної преси*. Інформаційно-бібліографічний бюлетень. 2026. Вип. 09 (211). С. 6–25.

НАЙБІЛЬШ АКТИВНІ РЕСУРСИ МЕРЕЖІ У ВИСВІТЛЕННІ ВІЙНИ В УКРАЇНІ

В огляді публікацій інтернет-медіа за вересень 2026 року було проаналізовано 24 інтернет-версії медіа 12 країн світу. Найбільшу активність у висвітленні української тематики за цей період проявили інтернет-видання США (18,83 % від загальної кількості відібраних публікацій), Угорщини (17,94 %) та Великої Британії (15,70 %) не сильно відстали від них ресурси Франції (12,11 %), Канади (7,17 %) та Іспанії (7,17 %) (див. діаграму 1).

Лідерами серед закордонних видань за часткою публікацій про війну в Україні у вересні 2026 року стали: британська газета «The Guardian» (10,31 % від загальної кількості відібраних матеріалів), американські газети «The Washington Post» (9,87 %) та «New York Post» (8,97 %), угорські видання «Népszava» та «HVG» (по 8,97 %) та французька щоденна газета «Le Parisien» (6,25 %) (див. діаграми 2, 3).

Більшість найбільш активних у висвітленні війни в Україні інтернет-ресурсів у вересні 2026 року сконцентрувались на впливі російської агресії в Україну на світову політику та економіку (14,38 % відібраних публікацій, що висвітлювали міжнародні аспекти війни в Україні), на аналізі реакції світових політиків на війну в Україні загалом (12,33 %) та на прогнозах і коментарях переговорного процесу, в черговий раз ініційованого президентом США Дональдом Трампом зокрема (12,33 %).

Серед лідерів в плані активності висвітлення війни в Україні лише іспанське видання «La Razón» та японські видання «The Mainichi» та «The Japan Times» сконцентрувались у своїх оглядах і репортажах переважно на висвітлені ситуації безпосередньо в Україні, на лінії фронту та в Силах оборони України (див. діаграму 5).

Значну долю публікацій іспанських газет складають матеріали, що оцінюють військовий потенціал збройних сил України і вдосконалення озброєння українського війська. Наприклад, спеціальний кореспондент іспанської газети «La Razón» Ізмаель Лопез роповідає, що поле бою в Україні переживає радикальну трансформацію, адже фізична дистанція більше не служить гарантією безпеки для військ на передовій. Ця нова військова доктрина надає пріоритет систематичному знищенню командних вузлів, паливних складів

та логістичних центрів задовго до того, як піхотні підрозділи досягнуть візуального контакту. У цьому сценарії військових інновацій світова оборонна промисловість прискорює розробку ракет далекої дії. Одним із найбільш парадигматичних прикладів цієї асиметричної тенденції є українська розробка крилатої ракети «Трембіта», вважає іспанський журналіст. Ця зброя має звання найдешевшого у світі боєприпасу глибокого радіусу дії, вартість виробництва якого становить ледве 10 тис дол. за одиницю. Незважаючи на низьку ціну, її технічні можливості становлять постійну загрозу для ліній постачання ворога.

Позаштатний редактор іспанської газети «La Razón» Альфредо Б'юрун розповідає, що Україна представила нову систему протиповітряної оборони, яка може стріляти різними моделями ракет класу «повітря-повітря» , спочатку розроблених для винищувачів, з поверхні землі. Система під назвою «Шершень» має на меті забезпечити більшу гнучкість силам, які страждають від гострої нестачі перехоплювачів, оскільки країна-агресорка посилює свої атаки за допомогою безпілотників та ракет. Система «Шершень» адаптує ракети, призначені для літаків, і дозволяє комбінувати різні перехоплювачі, щоб скористатися наявними резервами в умовах дефіциту зенітних боєприпасів.

Японська газета «The Mainichi» детально інформувала читачів про візит в Україну спікера Палати представників Японії Морі Ейсуке. Візит Морі – політика, якого вважають одним із провідних японських фахівців із питань України, – є першим візитом спікера нижньої палати парламенту Японії за останні 15 років. Він виступив із промовою в парламенті України в Києві, засудивши тривале вторгнення країни-агресорки та підтвердивши зобов'язання Японії підтримувати зусилля України, спрямовані на досягнення мирної угоди. В уряді України зазначили, що виступ високопоставленого японського посадовця перед національним парламентом є надзвичайно рідкісною подією.

Журналісти японської газети «The Japan Times» відвідали український військовий підрозділ «Химери» – лідера у використанні наземних безпілотників для підтримки штурмових дій, – щоб зрозуміти, як інтеграція цієї нової зброї формує майбутнє наземної війни, і розмістили свій репортаж про підрозділ на сторінках видання. Наземні роботизовані комплекси (НРК) є критично важливим новим елементом української стратегії ведення більш ефективної війни, пишуть журналісти. Вона спрямована на збереження життів військовослужбовців на полі бою, насиченому дронами, де будь-який рух може стати фатальним. Більшість українських бригад і полків мають підрозділи безпілотних систем, які розширюються, включаючи до свого складу наземні безпілотники.

Журналісти британського видання «The Guardian», що в вересні 2026 року стало лідером по активності висвітлення війни в Україні, на відміну від більшості західних медіа, які левову частку своїх публікацій присвячують не ситуації в Україні та на фронті, а висвітленню сприйняття самої України в ракурсі світової політики, намагається тримати баланс у тематиці висвітлення повномасштабного російського вторгнення в Україну. Приблизно половина публікацій стосуються ситуації на фронті і в самій Україні.

Зокрема, багато уваги британське видання приділила гуманітарній ситуації в Олешках на Херсонщині. В репортажі старшого міжнародного репортера «The

Guardian» Петера Бомонта та українського журналіста Артема Мажуліна розповідається про гуманітарну катастрофу в окупованих ворогом Олешках на Херсонщині. Начальниця Олешківської міської військової адміністрації Тетяна Гасаненко назвала умови в Олешках «пеклом». Через повну блокаду та мінування виїздів близько двох тисяч цивільних мешканців, що залишилися в місті, значна частина з яких – літні люди, діти та люди з інвалідністю, змушені виживати, споживаючи дикорослі рослини. Російські військові не лише перешкоджають евакуації мешканців, а й збивають посилки з продуктами, що доставляють українські дрони, та проводять обшуки, намагаючись конфіскувати всю доставлену їжу.

Редактор газети «The Guardian» з питань оборони та безпеки Деніел Саббах в своїй статті аналізує новий етап протистояння в російсько-українській війні – перегони далекобійних безпілотників. Автор констатує, що обидві сторони конфлікту навчилися ефективно конвертувати глибокі авіаудари в економічні збитки для супротивника. За даними радника Президента України з оборонних технологій Сергія Бескрестнова, країна-агресор значно модернізувала свій далекобійний арсенал. Замість старих моделей з'явилися реактивні Герань-4 та Герань-5, дешеві крилаті ракети «Бань-Т» та боєприпаси «Бандероль». Експерт Сідарт Каушал із Королівського інституту об'єднаних служб зазначає, що російська сторона наразі має перевагу в різноманітності далекобійної зброї. Проте жодна зі сторін не перебуває на межі кризи. Журналіст зазначає, що Україна відповідає нарощуванням глибоких ударів по російських складах палива, супермаркетах «Ozon» і «Wildberries» та нафтобазах. В статті йдеться про значний прогрес у застосування українських безпілотних систем вітчизняної розробки FP-2 для ураження стратегічних об'єктів і техніки в тилу ворога. За словами командирів, інтенсивність їхніх вильотів зросла щонайменше вдесятеро порівняно з 2025 роком.

Старша кореспондентка «The Guardian» Емі Гокінс акцентує увагу на тому, що Київ став головною метою останньої хвилі російських атак, через які полиці в багатьох супермаркетах столиці України частково спорожніли. Міністр аграрної політики та продовольства України Тарас Висоцький розповів британському виданню, що у серпні-вересні 2026 р. російські війська знищили чи пошкодили склади та логістичні центри всіх основних мереж супермаркетів України. За його словами, ця хвиля ударів стала наймасовішою з початку повномасштабного російського вторгнення. Під неї також потрапили склади з медикаментами, зокрема, Всесвітньої організації охорони здоров'я (ВООЗ). Країна-агресорка атакує не лише продовольчі склади, під ударами також опинилися логістичні центри електронної торгівлі та запаси медичних препаратів.

Кореспондент «The Guardian» Пйотр Зауер в своїй статті аналізує нову скоординовану кампанію російських повітряних ударів по критичній цифровій інфраструктурі України. Наприкінці вересня 2026 р. російські ракети та безпілотники, включаючи нові реактивні дрони, атакували кілька великих українських дата-центрів, вузлів обміну трафіком та офісів телекомунікаційних компаній, зокрема, об'єкти провайдерів Datagroup та Etherlink у Києві. Внаслідок

пошкоджень інфраструктури близько 100 000 користувачів у Києві та області зазнали значних перебоїв із доступом до інтернету. Як зазначає автор матеріалу, руйнування серверних майданчиків загрожує стабільності банківської системи, онлайн-платежів, торговельних мереж та державних електронних сервісів, які повністю інтегровані в повсякденне життя України. Незважаючи на серйозність пошкоджень, українські оператори оперативно перенаправляють трафік через резервні маршрути.

Головна оглядачка «The Guardian» з питань культури Шарлотта Гіґґінс описує зміни в житті української столиці восени 2026 року на тлі посилення російських ударів по критичній та цивільній інфраструктурі, а також тривожні очікування киян перед майбутніми зимовими місяцями. Ш. Гіґґінс зазначає, що через регулярні та затяжні комбіновані атаки ракет і дронів, які тепер відбуваються не лише вночі, а й посеред дня Київ дедалі більше набуває ознак прифронтового міста, де повітряні тривоги, зупинки транспорту та робота з укриттів стали постійною буденністю. Найбільшим викликом для тримільйонного міста є загроза масштабних руйнувань енергетичної системи, опалення та водопостачання.

На відміну від британських медіа, видання США сконцентровані переважно на впливі війни в Україні на економічну та політичну ситуацію в світі та американську політику.

Колишній генеральний директор та голова Ради директорів Google Ерік Шмідт в колонці для американського видання «The Washington Post» поділився своєю оцінкою щодо війни в Україні. Він вважає, що країна-агресор змінює тактику, аби нівелювати переваги України, тож Захід не повинен зволікати. В статті він розповів, що їздив до України впродовж усієї війни, допомагаючи українським військовим розробляти передові технології для поля бою. На думку Е. Шмідта, Україні потрібно, щоб Захід мобілізував свої колективні ресурси в масштабах, достатніх для того, щоб перевершити ворога за обсягами виробництва та вистояти довше за нього. Ексочільник Google вказав, що тривалий час російська сторона тиснула своєю промисловою масою, а Україна – інноваційністю та адаптивністю. Однак тепер російська армія зменшує відрив у інноваціях.

В спільній статті кореспондентки «The Washington Post» по Україні Франчески Ебель та очільниці брюссельського бюро газети Еллен Френсіс наголошується, що Київ потерпає від повітряних ударів та стикається з гострою нестачею коштів, хвилею звинувачень у корупції, новими внутрішньополітичними розколами та дедалі більшою втомою серед міжнародних прихильників України – навіть попри те, що адміністрація президента США Дональда Трампа «нині докладає зусиль для відновлення мирних переговорів, які тривалий час були призупинені».

Ексдиректор ЦРУ та генерал у відставці Девід Петреус в своїй колонці американського видання «The Washington Post» описує поточний етап російсько-української війни як змагання між двома теоріями перемоги. Російська теорія перемоги робить ставку на виснаження, російський диктатор вважає, що людські ресурси, фінанси, ППО та, головне, готовність Заходу підтримувати Україну

вичерпаються швидше, ніж російська військова машина. Стратегія української перемоги – продемонструвати військовий геній у промислових масштабах та показати країні-агресорці, що час не на її боці, завадити масштабним проривам ворога на землі та водночас завдавати болючих кумулятивних ударів у тилу – по НПЗ, складах БК, ППО та в Криму, роблячи ціну агресії неприйнятною для російської влади.

Міжнародні журналісти-розслідувачі газети «The Washington Post» Кетрін Белтон та Грег Міллер, а також репортер газети, який висвітлює діяльність американської розвідки Уоррен П. Стробель в спільній статті аналізують таємний візит директора ЦРУ США Джона Ретклiффа до російської столиці, який не переконав кремлівського диктатора піти на компроміс, а навпаки – посилив його прагнення досягти воєнної перемоги. Кремлівська влада розцінила заклики до переговорів не як готовність до тиску, а як ознаку слабкості Вашингтона, після чого російські війська активізували масовані атаки на цивільну інфраструктуру України.

АНАЛІЗ ТЕМАТИКИ ПУБЛІКАЦІЙ ЗАКОРДОННИХ РЕСУРСІВ МЕРЕЖІ

Аналіз співвідношення сфер огляду української проблематики у зарубіжних інтернет-виданнях упродовж вересня 2026 року засвідчив, що оглядачі світових медіа, в публікаціях закордонних видань більш активно аналізували роль і місце України у світовій політиці (65 % відібраних публікацій) ніж безпосередню ситуацію на фронті та ситуацію в Україні в умовах повномасштабного російського вторгнення (35 %) (див. діаграми 4, 5).

УКРАЇНА ПІД ЧАС РОСІЙСЬКОГО ВТОРГНЕННЯ

Російське вторгнення в Україну в закордонних інтернет-медіа за структурою висвітлених питань виглядає наступним чином: обстріли території України російською армією та їх наслідки – 20,78 % публікацій цієї загальної рубрики; воєнний потенціал України – 15,58 %; візити іноземних високопосадовців і публічних діячів до України – 11,69 %; військові дії сил оборони України – 7,79 %; прогнози та коментарі щодо ситуації на фронті, портрети українського спротиву і діяльність української влади – по 6,49 %, іншим, менш популярним, питанням цієї рубрики було присвячено 24,68 % публікацій іноземних ресурсів (див. діаграму 6).

Російське вторгнення в Україну в ракурсі внутрішнього життя України та ситуації на фронті найчастіше висвітлювали: щоденна британська газета «The Guardian» (14,29 % публікацій цієї тематики), іспанська щоденна газета «La Razón» (11,69 %), на третій позиції – одна з найбільших газет США «New York Post» (9,09 %). Далі за активністю слідують: загальнонаціональна польська щоденна газета «Rzeczpospolita» (7,79 %), угорський тижневик «HVG» та французька щоденна газета «Le Parisien» (по 6,49 %), одна з найбільших і найвпливовіших щоденних загальнонаціональних газет Іспанії «El Mundo», французька щотижнева недільна газета новин «Le Journal du Dimanche», угорська щоденна газета «Népszava» та відоме британське інтернет-видання

«The Independent» (по 5,19%). Публікації в інших виданнях, що безпосередньо висвітлювали російське вторгнення в Україну, склали у вересні 2026 року 23,38 % відібраних матеріалів (див. діаграму 7).

Упродовж вересня 2026 року головною темою публікацій в закордонних інтернет-медіа про війну в Україні стала тема масованих обстрілів території України російськими безпілотниками та ракетами та наслідків цих обстрілів (20,78 %).

1 вересня іноземний кореспондент британської газети «The Guardian» Люк Гардінґ та редактор газети з питань оборони та безпеки Деніел Саббах в спільній статті пишуть про нову смертоносну фазу війни проти України, яку відкрила російська влада, цілеспрямовано атакуючи залізничну мережу України. Журналісти видання констатують зміну цілей: на початку вторгнення російський ворог руйнував мости, згодом – колії та підстанції, а тепер б'є безпосередньо по цивільних локомотивах і депо. Як заявив голова «Укрзалізниці» Олександр Перцовський, протягом 2026 року залізницю атакували понад 1500 разів – це більше, ніж за весь 2025 рік. Пошкоджено сотні вагонів та майже 500 локомотивів, з моменту повномасштабного вторгнення загинули 58 співробітників залізниці, ще щонайменше 318 отримали поранення.

В статті японської газети «The Japan Times» повідомляється, що ситуація з російськими ударами по українській залізничній мережі погіршується з кожним тижнем, як заявив керівник державного перевізника після того, як одна з атак влучила в поїзд, яким подорожували дипломати, неподалік від польського кордону. Президент України Володимир Зеленський звинуватив країну-агресорку у спробі «підірвати економіку та зруйнувати життя людей» шляхом посилення ударів по цивільній інфраструктурі, зокрема залізниці.

Кореспондентка відділу закордонних новин газети «The Washington Post» Мері Ілюшина аналізує нову російську тактику виснаження українських сил протиповітряної оборони, зазначаючи, що країна-агресорка різко збільшила кількість реактивних безпілотників, які використовує під час атак по Україні. Журналістка видання повідомляє про російські удари реактивними безпілотниками, такими як «Герань-4» та «Герань-5», які розвивають швидкість до 400–600 км/год, що значно скорочує час на реагування та ускладнює їх перехоплення. Країна-агресорка виготовляє близько 3000 таких безпілотників на місяць і комбінує їх масові запуски з балістичними ракетами, змушуючи Україну витрачати на дешеві дрони дефіцитні й дороговартісні зенітні ракети, що створює критичне навантаження на систему ППО. Україна значно покращила свої можливості зі збиття безпілотників і наростила власні потужності з виробництва безпілотників великої дальності, проте нестача зенітних ракет залишається постійною вразливістю і незмінною російською перевагою. Але, як зауважує автор публікації, попри складність цілей, ЗСУ збивають близько 60 % російських реактивних дронів.

В японській газеті «The Japan Times» також подано інформацію, що з кінця серпня країна-агресорка посилила частоту своїх повітряних нальотів на столицю України, використовуючи реактивні безпілотники, які важко перехопити. Через те, що обстріли тепер цілодобові, а не переважно вночі, життя міста, де проживає

понад 3 млн людей, знову «перевернулося з ніг на голову», вважають японські журналісти. Нова тактика агресора посилила проблеми Києва, ускладнивши логістику та перервавши роботу державних служб, одночасно збільшуючи ризик жертв серед цивільного населення. За офіційними даними міста, Київ ніколи не стикався зі стількома тривалими тривогами про повітряну тривогу, як за останній тиждень. Протягом семи днів, до 2 вересня, сирени повітряної тривоги в столиці України лунали 74 рази, а тривога загалом тривала 63 години.

Спеціальний кореспондент видання «El Mundo» в Україні Хав'єр Еспіноза звертає увагу, що в результаті атак російських варварів було знищено від 10 до 15 млн книг. Протягом літа московські безпілотники та ракети атакували видавництва, друкарні та книжкові склади в Україні понад 20 разів. 2 липня майже 800 тис книг було знищено в руйнівній пожежі, спричиненій атакою російських безпілотників. Ще 250 тис книг спіткала та сама доля 19 липня. Наступ посилився у серпні, і першого дня того місяця два безпілотники знищили харківський склад, що містив 8 млн друкованих книг. 16 серпня інший беспілотник знищив книжковий ринок «Почайна» в Києві, один з найбільших у країні. Втрати книг включають 9 % підручників, якими мали користуватися українські учні, які вже повернулися до школи. Міністр культури України Тетяна Бережна оцінила, що втрати місцевих друкарень через російські бомбардування перевищують 1,2 млрд грн (приблизно 23 млн євро).

Другою за популярністю тематикою публікацій про війну в Україні стали оцінки воєнного потенціалу України і його впливу на хід та перспективи бойових дій (15,58 %).

У своїй колонці для американського видання «The New York Post» відомий військовий аналітик Девід Хемблінг зазначає, що США припускаються критичної помилки, згортаючи розробки безпілотників, тоді як Україна продовжує демонструвати світові безпрецедентну динаміку в розвитку безпілотних технологій. Цей контраст став особливо очевидним після масштабного параду безпілотних систем у Києві, де було представлено близько 100 передових вітчизняних комплексів повітряного, наземного та морського базування. Військовий експерт зауважує, що так як Україна змушена діяти в умовах жорсткого дефіциту бюджету та снарядів, вона зробила ставку на здешевлення технологій. Дрони за кілька тисяч доларів здатні знищувати техніку вартістю в мільйони та забезпечують Україні технологічне домінування на фронті.

Спеціальний кореспондент іспанської газети «La Razón» Ізмаель Лопез роповідає, що сучасне поле бою переживає радикальну трансформацію, адже фізична дистанція більше не служить гарантією безпеки для військ на передовій. Ця нова військова доктрина надає пріоритет систематичному знищенню командних вузлів, паливних складів та логістичних центрів задовго до того, як піхотні підрозділи досягнуть візуального контакту. Прикладом цієї асиметричної тенденції є українська розробка крилатої ракети «Трембіта». Ця зброя має звання найдешевшого у світі боєприпасу глибокого дії, вартість виробництва якого становить ледве 10 тис дол. за одиницю. Незважаючи на низьку ціну, її технічні можливості становлять постійну загрозу для ліній

постачання противника. Ця ракета, довжиною два метри та вагою 90 кг, може нести 18 кг вибухівки на оперативну дальність до 144 км. Військові інженери вже працюють над вдосконаленою версією, яка досягне дальності 650 км, що є стратегічною відстанню, достатньою для безпосередньої загрози російській столиці.

Американський журналіст, кореспондент міжнародної інформаційної агенції «Reuters» в Україні Ден Пелещук в статті для британського видання «The Independent» розповідає про масштабне впровадження наземних роботизованих комплексів на передовій російсько-української війни. Україна розгортає нову технологічну революцію, активно масштабуючи використання безпілотних наземних комплексів для заміни людей на найнебезпечніших ділянках фронту. Журналіст висвітлює роботу спеціалізованих підрозділів Збройних сил України, зокрема загону NC13 у складі Третього армійського корпусу. Командувач Третього армійського корпусу Андрій Білецький підтвердив намір замінити близько третини передових піхотинців роботизованими платформами вже до кінця 2026 року, зазначивши, що автоматизація війни дозволяє командирам діяти більш творчо на полі бою, не ризикуючи людьми.

Журналіст новостійної редакції німецького тижневика «Focus» Седрік Кінхефер звертає увагу на те, що війна в Україні штучний інтелект (ШІ) почали впроваджувати не лише в безпілотники, розробляються також ударні ракети, здатні діяти з його використанням. За даними державної інноваційної платформи «Brave1», над такими системами працюють кілька українських компаній. Її керівник Андрій Гризенюк розповів виданню «Business Insider», що зараз технологію ШІ дедалі частіше інтегрують і в ракетні системи і додав, що вже є успіхи і наразі реалізується чимало проєктів. Раніше Гризенюк повідомляв, що понад 200 українських компаній розробляють компоненти на основі ШІ для ракет, дронів, радарів та інших систем. Зазначається, що автоматизація війни загалом посилюється, а Україна прагне використовувати машини замість людей там, де завдання особливо небезпечні.

Третьою за популярністю темою висвітлення іноземними журналістами життя українців в умовах війни стали візити закордонних високопосадовців і публічних діячів до України – 11,69 % публікації цієї рубрики.

У вересні серед найбільш резонансних, в інформаційному плані, візитів для іноземних журналістів слід виділити: неоголошений візит в Україну, який здіснив міністр закордонних справ Польщі Радослав Сікорський; візит Президента Женералітату Каталонії Сальвадора Іллі та візит спікера Палати представників Японії Морі Ейсуке.

Спеціальний кореспондент іспанської газети «El Mundo» Віктор Мондело зазначає, що президент Женералітату Каталонії Сальвадор Ілля та мер Барселони Хауме Колбоні відвідали Київ з офіційним візитом, щоб продемонструвати підтримку каталонських інституцій українського народу та уряду. Важливо те, що фактично, С. Ілля став першим президентом автономної спільноти, який відвідав Україну з початку війни у 2022 році, та одним з перших європейських регіональних президентів, який здійснив таку інституційну поїздку.

Видавець головної сторінки сайту «Rzeczpospolita» Якуб Чермінський в огляді матеріалів польської інформаційної агенції «PAP» повідомляє, що міністр закордонних справ Польщі Радослав Сікорський прибув до Києва з неоголошеним візитом. Програма перебування наразі невідома, пише журналіст, проте нагадує, що Міністерство оборони України повідомило, що Польща готує черговий пакет допомоги для України – цього разу вартістю 50 мільйонів євро, – до якого, зокрема, увійдуть системи протиповітряної оборони.

В статті газети «The Mainichi» подано інформацію, що спікер Палати представників Японії Морі Ейсуке прибув до Києва. Візит Морі – політика, якого вважають одним із провідних японських фахівців із питань України, – є першим візитом спікера нижньої палати парламенту Японії за останні 15 років. Очікується, що Морі проведе переговори з головою українського парламенту Русланом Стефанчуком та іншими високопосадовцями, щоб підтвердити непохитну підтримку України з боку Японії. Як повідомляється в заяві Палати представників, під час свого візиту, він виступить із промовою у Верховній Раді України.

Крім того, японська газета «The Mainichi» інформує, що посланці президента США Стів Віткофф та Джаред Кушнер провели «підбадьорливі» переговори в Києві під час свого першого офіційного візиту до України, але не досягли жодного прориву в напрямку припинення повномасштабного вторгнення країни-агресорки.

УКРАЇНА У СВІТОВІЙ ПОЛІТИЦІ

Роль і місце України у світовій політиці за структурою висвітлених у вересні 2026 року питань виглядає наступним чином: вплив російського вторгнення в Україну на світову політику й економіку висвітлювався іноземними журналістами у 14,38 % відібраних публікацій, що стосувались міжнародної політики України, реакція світових політиків, діячів та організацій – у 12,33 %, мирні пропозиції та переговорний процес – також 12,33 %, збройна допомога Україні – у 10,96 %, санкції проти росії – 9,59 %. Статті, що містили думки закордонних експертів про війну в Україні, склали 8,90 % відібраних публікацій, а 6,85 % статей були присвячені стосункам України і Угорщини. Інші питання міжнародної політики України під час війни склали 24,66 % публікацій (див. діаграму 8).

Найчастіше роль і місце України у світовій політиці упродовж періоду аналізу висвітлювали: одна з найстаріших та найвпливовіших щоденних газет США «The Washington Post» – (12,33 % від загальної кількості відібраних матеріалів міжнародної тематики), у угорському виданні «Népszava» було розміщено 10,96 % публікацій про міжнародний вплив війни в Україні, не відставало і інше угорське видання «HVG» (10,27 %), далі в десятці найактивніших газет розмістилися: французька щоденна газета «Le Parisien» (8,90 %), щоденна американська газета «New York Post» (також 8,90 %), британські газети «The Guardian» (8,22 %) та «The Independent» (5,48 %), французьке видання «Le Journal du Dimanche» (4,79 %), польське видання «Rzeczpospolita» (4,11 %) та канадське «Toronto Sun» (по 4,11 %). Публікації в

інших виданнях, що висвітлювали реакцію міжнародної спільноти на російське вторгнення в Україну, в вересні 2026 року склали 21,92 % відібраних матеріалів.

На відміну від попередніх місяців року, в вересні 2026 року на сторінках світових медіа помітно переважала тема впливу російського вторгнення в Україну на світову політику та, особливо, економіку (14,38 % відібраних публікацій).

Центральною темою цієї рубрики стала різка зміна риторики європейських лідерів і спецслужб, які масово стали попереджати про реальну загрозу ймовірної ескалації та можливого нападу з боку країни-агресора на Європу і, особливо, на країни Балтії. У матеріалах світових, зокрема європейських медіа, детально аналізуються фази сучасного протистояння, включаючи інформаційний вплив, диверсії й саботаж на об'єктах критичної інфраструктури країн НАТО. Журналісти аналізують геополітичну ситуацію та психологію керівництва країни-агресорки, критикуючи західних політиків за надмірну обережність, уникнення рішучих кроків і заміну реального стану справ зручним терміном «гібридної війни». Окрему увагу приділено тому, як успішні дії Сил оборони України на фронті затримують сценарії російською агресії. Також розглядаються настрої суспільства й потенційні ризики для держав Європи через можливі геополітичні загрози.

Журналісти ЄС детально аналізують проблему зростання тиску з боку країни-агресорки на держави-члени НАТО. На основі оцінок західних розвідок, журналісти зазначають, що наразі відсутні ознаки масштабної концентрації військ чи підготовки до повномасштабного вторгнення в країни НАТО. Водночас журналісти висвітлюють загрози гібридної війни, де диверсії, саботаж і різноманітні провокації стають ключовими інструментами ескалації та послаблення підтримки України Заходом. У своїх публікаціях журналісти іноземних ЗМІ досліджують додаткові виклики для української сторони, зауважуючи, що європейські держави змушені розпорошувати свої обмежені військові та матеріальні ресурси між наданням допомоги Україні та зміцненням власних кордонів. Крім того, автори публікацій звертають особливу увагу на активну розбудову військової інфраструктури поблизу Фінляндії та країн Балтії, що чітко свідчить про довгострокові агресивні плани ворога щодо створення нових загроз.

Зокрема, у статті литовської газети «Lietuvos rytas» висвітлюється підготовка ЄС до можливого масштабного гібридного нападу з боку країни-агресорки, який може спричинити людські жертви, причому ймовірність реалізації такого сценарію неухильно зростає. Стаття констатує, що з початком повномасштабного вторгнення країни-агресорки в Україну влада агресорів суттєво активізувала кібератаки, диверсійну діяльність та інші приховані операції проти європейських держав. Акцентується на тому, що загроза гібридних дій безпосередньо зумовлена ширшим протистоянням країни-агресорки з Заходом через непохитну підтримку України. Водночас у публікації розглядається проблематика розбіжностей серед членів Співтовариства щодо безпекової ролі ЄС та ризиків дублювання функцій НАТО, внаслідок чого посли

27 країн ЄС наразі детально опрацьовують алгоритм дій на випадок надзвичайної ситуації.

У статті литовського видання «Verslo žinios» висвітлено вплив повномасштабного вторгнення країни-агресорки в Україну та антиросійських санкцій на економіки країн Балтії, зокрема, у центрі уваги – юридично-фінансові суперечки між балтійськими операторами та російським енергобізнесом. Зазначається, що колишній постачальник електроенергії «Inter RAO Lietuva», що перебуває під санкціями та контролюється компанією «Inter RAO» (очолюваною підсанкційним Ігорем Сєчиним), вимагає в міжнародному арбітражі понад 50 млн євро від трьох електропередавальних компаній Балтії, зокрема естонської «Elering». Йдеться, що вимога стосується боргів і компенсацій за контракт, розірваний у 2022 р. через повномасштабне вторгнення країни-агресора в Україну.

У центрі уваги публікації економічного журналіста литовської газети «Verslo žinios» Гедрюса Гайдамавічюса – допис міністра закордонних справ Естонії Маргуса Цахкни у соціальній мережі «Х» про заборону транзиту російського та білоруського зерна через територію Естонії. За словами міністра, країна-агресорка атакує українські порти й блокує експорт українського зерна, але водночас шукає нові шляхи для власного зерна. М. Цахкна наголосив, що Естонія не надаватиме такого шляху для росіян. Міністр зазначив, що мета, яку країна поділяє з Латвією та Литвою, – не допустити, щоб порти країн Балтії стали транзитними маршрутами для країни-агресорки та таким чином допомагати фінансувати її війну проти України і сприяти, таким чином, продовженню агресії. За словами автора статті, литовські фермери також закликали владу заборонити транзит російського зерна через країну після того, як виробники зерна заявили, що російське зерно з Калінінградської області перевозиться за значно нижчими тарифами, ніж литовське, через що останнє залишається на складах.

Аналіз показує, що зростаннями загроз з боку російських агресорів для країн Заходу найбільше переймаються видання країн Балтії. Проте і журналісти інших країн б’ють тривогу. У своїй публікації журналістка французького тижневика «Le Journal du Dimanche» Одрі Сенекаль розглядає підготовку НАТО до можливого протистояння з країною-агресоркою і загрозу посилення гібридних операцій на тлі війни проти України. За її словами, Верховний головнокомандувач Об’єднаних збройних сил НАТО в Європі американський генерал Алексус Грінкевич має представити у Варшаві стратегію перемоги в разі нападу на Альянс. Авторка пояснює, що виступ покликаний продемонструвати російській стороні готовність НАТО до відсічі та заспокоїти держави східного флангу без розкриття подробиць військових планів. Журналістка підкреслює, що невизначений статус гібридних дій із боку країни-терористки ускладнює вибір належної відповіді без провокування військової ескалації. Зазначається, що Генеральний секретар НАТО Марк Рютте закликав союзників зберігати холоднокровність, не недооцінювати російську загрозу та продовжувати підтримку України, наголошуючи на перевазі країн-членів Альянсу.

Журналіст французької газети «Le Parisien» Венсан П’яла розглядає можливий зв’язок українських ударів по російських дата-центрах зі спадом активності ботів на підтримку президента США Дональда Трампа та німецької партії «Альтернатива для Німеччини» (AfD). Автор зазначає, що у відповідь на обстріли української інфраструктури уражено три дата-центри «Яндексу» в Рязанській, Калузькій і Володимирській областях, причому останній припинив роботу. За даними мережевої компанії «Cloudflare», бот-активність із інфраструктури компанії впала на понад 99 %, що збіглося зі скороченням підтримки партії AfD у соцмережах на 56 % і спадом відвідуваності сайту «Reform UK». Автор припускає, що Президент України Володимир Зеленський міг ненавмисно допомогти демократам перед виборами до Конгресу 3 листопада 2026 р. через послаблення інформаційного впливу країни-агресорки на інформаційний простір США.

Журналістка польського видання «Rzeczpospolita» Дорота Ґайос-Канєвська висвітлює реакцію міністра закордонних справ Польщі Радослава Сікорського в інтерв’ю газеті «Gazeta Wyborcza» на резонансне інтерв’ю президента Польщі Кароля Навроцького, яке він дав часопису «Rzeczpospolita». У матеріалі передається гостра політична дискусія щодо оцінки оборонних викликів і загроз із боку країни-агресорки. У публікації зазначається, що голова МЗС Польщі критикує позицію глави держави про відсутність радикальних змін у поведінці агресора, нагадуючи про спроби заблокувати 44 млрд євро для польської збройової промисловості та вето на законопроєкт щодо європейської програми SAFE. Автор акцентує увагу і підтримує заклик Р. Сікорського «усвідомити реалії воєнного часу та припинити діяти за нормами мирного періоду». В статті підкреслюється, що ворог модернізує свій військово-промисловий потенціал значно швидшими темпами, ніж західні країни, тому недооцінювання цієї небезпеки загрожує безпеці польської держави.

Другим за популярністю блоком питань при висвітленні іноземними журналістами міжнародного положення України в умовах війни стала реакція на війну в Україні світових політиків, діячів та організацій (12,33 %).

Французький журналіст Ліно Простімонако у газеті «Le Parisien» аналізує нову та суттєво більш небезпечну фазу протистояння між Європою та країною-агресором. Автор вважає, що європейські лідери, зокрема президент Франції Емманюель Макрон, розцінюють останні події на континенті як істотне посилення прямої загрози безпеці. У публікації наведено конкретні факти активізації дестабілізаційних дій, які системно здійснює країна-агресорка: атаки та провокаційні вторгнення безпілотників у прикордонних районах, спроби диверсій на об’єктах критичної інфраструктури, зокрема виявлення вибухового пристрою в німецькому аеропорту Лейпцига, удари по пасажирському потягу, а також залучення місцевих виконавців через мережу інтернет для підпалів і саботажу у Великій Британії та інших країнах Європи.

В естонському виданні «Eesti Päevaleht» опубліковано авторську аналітичну статтю колишньої генеральної прокурорки Естонії Лавлі Перлінг, у якій вона різко засуджує російську владу та особисто кремлівського диктатора. Авторка наголошує, що сучасний російський режим за своєю суттю, ідеологією та

методами є відверто терористичним, а тому до нього не можна ставитися як до звичайного партнера по дипломатичних переговорах чи суб'єкта міжнародного права. Л. Перлінг закликає західні країни остаточно позбутися будь-яких ілюзій щодо можливості компромісів чи задобрення агресора, вимагаючи зміни стратегії та поводження з країною-агресоркою виключно як з терористичною організацією задля гарантування безпеки Європи та всього цивілізованого світу.

Публікація у латвійському виданні «Neatkarīgā Rīta Avīze» присвячена оцінці актуальних поглядів американського керівництва на затяжну війну російських агресорів проти України та ризиків її ескалації. У матеріалі висвітлюються, зокрема, заяви державного секретаря США Марко Рубіо, які він зробив під час свого візиту до Португалії. Американський посадовець прямо наголосив, що протистояння між російською та українською сторонами опинилося у вкрай небезпечному та глибокому глухому куті. На його переконання, такі затяжні тупикові ситуації є надзвичайно ризикованими, оскільки затяжна безвихідь підштовхує сторони до випробування нових засобів тиску. Американський чиновник підкреслив, що будь-яка подальша ескалація здатна швидко перетворити нинішню війну між двома державами на значно ширший, масштабніший і небезпечніший регіональний конфлікт із залученням нових сил.

У статті канадської журналістки Міни Коллін для видання «Le Journal de Montréal» аналізується загострення відносин між Вашингтоном і Києвом у жовтні 2026 р. Журналістка висвітлює жорстку риторику президента США Дональда Трампа, який звинуватив Президента України Володимира Зеленського у затягуванні війни та публічно закликав українців обрати нового лідера, здатного домогтися мирної угоди. Зазначається, що напруженість у стосунках виникла через атаки України на російські НПЗ. На думку канадської журналістки, такі нападки на В. Зеленського та готовність Вашингтона до торгівлі з країною-агресоркою підривають надійність США як союзника.

Журналіст польського видання «Wprost» Станіслав Вегровський у своїй публікації також аналізує заяви президента США Дональда Трампа, який стверджував, що Україні слід обрати нового Президента. Він переконаний, що ключові вимоги Д. Трампа до української сторони полягають у негайному припиненні будь-яких ударів по НПЗ країни-агресора та відмові від дій, які шкодять ринку дизельного пального. Журналіст вважає, що публічний заклик Д. Трампа змінити керівництво України є прямою реакцією на небажання Президента України Володимира Зеленського пристати на такі вимоги. Журналіст вважає, що саме ця категорична позиція Білого дому та раптове укладення масштабної паливної угоди США з країною-агресоркою змусили українську делегацію достроково завершити свій візит до США і скасувати всі заплановані зустрічі.

У редакційній статті німецького тижневика «Focus» йдеться про позицію міністра закордонних справ Німеччини Йоганна Вадефуля щодо України на тлі розбіжностей між Києвом і Вашингтоном та дискусій про шляхи завершення війни. Приводом для коментаря стали тертя, які виникли після того, як Президент України Володимир Зеленський розкритикував домовленість США та

країни-агресорки щодо послаблення санкцій. У відповідь президент США Дональд Трамп заявив, що В. Зеленський змарнував шанс на мир, і запропонував обрати нового лідера. Реагуючи на це під час спілкування з медіа, Й. Вадефуль прямо не оцінював закиди Д. Трампа, проте підтвердив підтримку В. Зеленського. Німецький міністр наголосив, що для переговорів слід посилювати тиск на країну-агресорку, а не Україну.

Стаття канадської журналістки Міни Коллін для видання «Le Journal de Montréal» знайомить читачів із заявою, яка була опублікована Оттавою після телефонної розмови прем'єр-міністра Канади Марка Карні з Президентом України Володимиром Зеленським. У ній канадський лідер рішуче засудив угоду між Вашингтоном і країною-агресоркоюм щодо постачання російського дизельного палива, наголосивши, що вона безпосередньо підриває зусилля України, Канади та союзників щодо встановлення миру і стабільності в Європі. М. Карні запевнив Україну у збереженні всіх санкцій, введених у відповідь на порушення країною-агресоркою суверенітету України, та готовності їх посилити заради справедливого й тривалого миру.

Канадський журналіст Яннік Бодуен на сторінках видання «Le Journal de Montréal» висвітлює інтерв'ю політичного аналітика і докторанта політології Жоржа Мерсьє для канадського телеканалу LCN у програмі «Québec Matin», де він гостро розкритикував підхід президента США Дональда Трампа до війни в Україні. Аналітик порівняв дипломатію Вашингтона з грою в «гойдалки» через постійну зміну позиції та почергові звинувачення то Президента України Володимира Зеленського, то російського диктатора. Йдеться, що така невизначеність заважає США з'ясувати, на яку зі сторін чинити тиск для досягнення припинення вогню.

Політична оглядачка видання «The Guardian» Алета Аду коментує офіційну відповідь Лондона на заклик президента США Дональда Трампа до зміни українського керівництва. У своєму матеріалі вона висвітлює виступ міністра оборони Великої Британії Веса Стрітінга в ефірі програми BBC «Неділя з Лорою Куенсберг», де урядовець чітко наголосив, що Велика Британія непорушно підтримує Президента України Володимира Зеленського, і лише український народ має право вирішувати майбутнє своєї держави. Аналізуючи позицію Вашингтона, оглядачка зазначає, що британська сторона, хоч і розуміє внутрішньополітичний тиск на Д. Трампа через зростання вартості життя та цін на енергоносії, все ж наполягає на жорсткіших санкціях проти агресора і беззастережній підтримці легітимної влади України.

На третій позиції за кількістю публікацій міжнародної тематики у вересні 2026 року стала рубрика в яку відбиралися статті, що стосувались аналізу мирних пропозицій та ходу переговорного процесу щодо закінчення російської агресії в Україні (12,33 %).

Міжнародні журналісти-розслідувачі газети «The Washington Post» Кетрін Белтон та Грег Міллер, а також репортер газети, який зазвичай висвітлює діяльність американської розвідки Уоррен П. Стробель в спільній статті аналізують таємний візит директора ЦРУ США Джона Ретклiффа до російської столиці, який не переконав кремлівського диктатора піти на компроміс, а

навпаки – посилив його прагнення досягти воєнної перемоги. Кремлівська влада розцінила заклики до переговорів не як готовність до тиску, а як ознаку слабкості Вашингтону, після чого російські війська активізували масовані атаки на цивільну інфраструктуру України. В статті зазначається, що за 10 днів, що минули з часу несподіваного візиту Д. Ретклiффа, російські війська активізували ракетні удари та атаки безпілотників з реактивними двигунами, націлюючись на цивільну інфраструктуру, зокрема об'єкти енерго- та водопостачання, супермаркети та продовольчі склади, що може бути певним сигналом для Вашингтону про те, що російська сторона продовжує наступальну операцію і не бачить потреби змінювати позицію та ставати гнучкішою.

Багато уваги світові медіа, очікувано, приділили переговорам представників президента США Дональда Трампа Стіва Віткоффа та Джареда Кушнера 5 вересня 2026 року в російській столиці й 6 вересня 2026 року в Києві.

Так, журналіст угорської газети «Népszava» Дьордь Харшаньї справедливо вважає, що ці візити посланців Д. Трампа не принесли прориву, а Президент України Володимир Зеленський очікує продовження війни взимку 2026–2027 років. Радник із зовнішньої політики російського диктатора Юрій Ушаков після московської зустрічі стверджував, що американські представники запропонували кілька можливих шляхів урегулювання, тоді як російський диктатор заявив про нібито успіхи військ країни-агресора, повторив свої попередні умови завершення війни та обговорив зі співрозмовниками потенційні економічні проєкти російської й американської сторін. Під час першого етапу київської зустрічі сторони обговорювали допомогу Україні для проходження зими, безпекові й економічні гарантії та постачання ракет до зенітних ракетних комплексів «Patriot». Київ готується до нової хвилі ударів країни-агресорки по енергетичній інфраструктурі. До другого етапу переговорів долучилися радники з національної безпеки Великої Британії, Франції та Німеччини. В. Зеленський подякував американським та європейським представникам і заявив, що війна має завершитися так, щоб унеможливити нову агресію країни-окупантки, однак відновлені дипломатичні зусилля поки не створили умов для її швидкого припинення. Президент України водночас назвав поновлення дипломатії позитивним кроком, підтвердив домовленість продовжити переговори та наголосив на потребі зимового пакета допомоги для протиповітряної оборони й енергетичного сектору.

Редакційна стаття британського видання «The Independent» взагалі жорстко критикує дипломатичні зусилля адміністрації президента США Дональда Трампа щодо завершення війни в Україні. Редакція зазначає, що попри надії Білого дому, переговори зятя Д. Трампа Джареда Кушнера та бізнесмена Стіва Віткоффа не принесли жодних конкретних результатів чи реальних пропозицій щодо припинення війни. Видання зауважує, що кремлівський диктатор абсолютно не зацікавлений у компромісному дипломатичному врегулюванні. Він твердо тримається свого «Плану А» – повної військової перемоги, тому використовує переговори лише для затягування часу, дезінформації та спроб послабити підтримку України з боку США. Президент України Володимир Зеленський і українське керівництво бачать дворушність російської влади та

відмовляються йти на капітуляційні умови. Отримавши додаткову підтримку від європейських партнерів та бачачи посилення санкційного тиску з боку Конгресу США, Київ налаштований на тривалий опір. Редакція «The Independent» робить невтішний висновок: війна переросла у фазу затяжної війни на виснаження. Бойові дії з високою ймовірністю триватимуть протягом усього 2027 року або навіть довше, оскільки жодна зі сторін не може завдати вирішального удару, але й не готова відступати.

ТОНАЛЬНІСТЬ ПУБЛІКАЦІЙ ІНОЗЕМНИХ РЕСУРСІВ ПРИ ВИСВІТЛЕННІ ВІЙНИ В УКРАЇНІ

Упродовж вересня 2026 року більшість публікацій у закордонних медіа щодо проблематики повномасштабної агресивної війни проти України мала нейтральну тональність. Частка нейтральних дописів становила 80,72 %. Частка позитивних матеріалів в жовтні склала лише 17,49 %, а негативних – 1,79 % (див. діаграму 10).

Позитивну тональність переважно носили матеріали про дії сил оборони України на фронті, героїчний опір агресору та внутрішню політику України (див. діаграму 11). Також зазвичай закордонні інтернет-медіа у позитивному контексті аналізували воєнний потенціал України. В негативній тональності журналісти в вересні 2026 року коментували стан військової допомоги Україні від країн Заходу та скандали в українській владі. Зокрема конфлікт навколо генерального прокурора України Руслана Кравченка, який втік з України після початку розслідування щодо працівників його відомства, хоча самому Р. Кравченку офіційних обвинувачень ще не було висунуто. Найбільша частка позитивних публікацій була у виданнях Іспанії, Японії та Латвії (див. діаграму 12).

Закордонні журналісти у вересні 2026 року сконцентрувались на аналізі та прогнозах щодо реальних перспектив війни, відійшовши від теми мирних пропозицій і процесу перемовин, або сприймаючи їх достатньо скептично. Достатню увагу іноземні журналісти приділили також розвитку воєнного потенціалу України, важливості вивчення досвіду нових реалій бойових дій в сучасній війні та перспективам забезпечення України необхідними ресурсами. При цьому активно обговорюються варіанти повноцінної допомоги Україні ЄС та іншими симпатиками України без участі США.